SIPOON SEURAKUNTAYHTYMÄN HAUTAUSTOIMEN OHJESÄÄNTÖ

SIPOON SEURAKUNTAYHTYMÄ
Iso Kylätie 1, 04130 Sipoo
puh.09 239 1262

Hyväksytty Sipoon seurakuntayhtymän yhteisessä kirkkovaltuustossa

14 päivänä joulukuuta 2023.

Päivitetty hautausmaanjohtokunnan kokouksessa 4.11.2025

SIPOON SEURAKUNTAYHTYMÄN HAUTAUSTOIMEN OHJESÄÄNTÖ

Sisällysluettelo

1 § Hautaustointa koskevat säännökset ja määräykset 3
2 § Hautausmaat ja tunnustuksettomat hauta-alueet 3
3 § Hautausmaan käytön ohjaus ja suunnittelu 3
4 § Hauta 3
5 § Hautaoikeus 4
6 § Ruumin ja tuhkan käsittely, säilyttäminen ja kuljettaminen 5
7 § Hautaaminen 5
8 § Haudatun ruumiin tai tuhkan siirto 6
9 § Haudan hoitaminen 6
10 § Hautamuistomerkit 6
11 § Hautakirjanpito 7
12 § Hautausmaalla noudatettava järjestys 8

1 § Hautaustointa koskevat säännökset ja määräykset

Sen lisäksi, mitä hautaustoimilaissa, kirkkolaissa, kirkkojärjestyksessä sekä muissa laeissa ja asetuksissa säädetään, on seurakunnan hautaustoimessa noudatettava tämän ohjesäännön määräyksiä.

Päätösvallasta hautaustoimeen liittyvissä asioissa määrätään seurakuntayhtymän hallintosäännössä.

2 § Hautausmaat ja tunnustuksettomat hauta-alueet

Sipoon seurakuntayhtymän hautausmaa on:

1) Sipoon kirkonkylän hautausmaa
2) Sipoon seurakuntayhtymällä on Helsingin seurakuntayhtymän kanssa vuoteen 2040 ulottuva sopimus, joka mahdollistaa sipoolaisen hautaamisen Östersundomin hautausmaalle ja alueliitosalueella asuvan helsinkiläisen (entisen sipoolaisen) hautaamisen Sipoon kirkonkylän hautausmaalle.
3) Sankarihautausmaa, mihin ei haudata uusia vainajia.

Seurakuntayhtymä osoittaa pyynnöstä hautasijan erilliseltä tunnustuksettomalta hauta-alueelta, joka sijaitsee Keravan seurakunnan hautausmaalla. Keravan seurakunnan hautausmaalla noudatetaan Keravan seurakunnan hautaustoimen ohjesääntöä. Hautapaikkamaksut ja hautaamiseen liittyvät muut maksut peritään sipoolaisilta Sipoon seurakuntayhtymän vahvistaman hinnaston mukaan.

3 § Hautausmaan käytön ohjaus ja suunnittelu

Hautausmaan käytössä noudatettavasta hautausmaakaavasta, hautausmaan käyttösuunnitelmasta ja hautakartasta sekä hautausmaan ylläpidossa ja hoidossa noudatettavasta hautausmaan hoitosuunnitelmasta säädetään kirkkojärjestyksen 3 luvun 57–59 §:ssä.

4 § Hauta

Hauta on yhden tai useamman vainajan hautaamista varten varattu maa-alue hautausmaalla. Hauta sisältää yhden tai useamman vierekkäisen hautapaikan ja kukin hautapaikka yhden tai useamman päällekkäisen hautasijan (liite 1).
Jos hautausmaa tai sen osa on käyttösuunnitelmassa osoitettu kerros- eli syvähautaukseen ja maan laatu sen sallii, voidaan hautaan haudata kaksi tai useampia arkkuja päällekkäin. Tällöin arkkuhaudan terveydensuojeluasetuksen (1280/1994) mukaiseen vähimmäissyvyyteen lisätään 0,6 metriä arkkua kohden.

Uurnahaudan vähimmäissyvyys on 0,6 metriä. Tämä ei kuitenkaan koske ilman uurnaa haudattavaa tuhkaa. Arkkuhautasijaa voidaan käyttää uurnahautaukseen

siten, että asiasta tehdään merkintä seurakunnan hautakirjanpitoon. Uurnia voidaan haudata päällekkäin tilan salliessa.

Samaa arkkuhautasijaa saa käyttää aikaisintaan 20 vuoden kuluttua edellisestä hautaamisesta.

Muistolehdossa ei ole näkyvästi merkittyjä hautasijoja eikä yksityisiä muistomerkkejä. Vainajien muistaminen tapahtuu hauta-alueen yhteismuistomerkillä.

Hautausmaalla voi olla tuhkan sirottelualue ja alue, joka on tarkoitettu joukkotuhon uhrien hautaamiseksi yhteishautaan.

5 § Hautaoikeus

Hautausmaalla on hautausmaan käyttösuunnitelman mukaisesti hauta-alueita,

1. joilla oikeus hautaan voidaan haudattavan vainajan lisäksi luovuttaa vainajan omaisille;
2. yhteishauta-alueita, joilla vainajan omaisille ei muodostu tiettyyn paikkaan kohdistuvaa hautaoikeutta ja joiden ylläpidosta huolehtii seurakuntayhtymä;
3. hautoja, joilla hautaoikeus on vain siihen haudatuilla vainajilla joiden hallinta kuuluu seurakuntayhtymälle. Esimerkkinä hauta, jossa vainajaa ei ole tunnistettu.

Kuolemantapauksen yhteydessä seurakuntayhtymä voi luovuttaa toisen vierekkäisen arkkuhautapaikan lähinnä vainajan puolisolle. Lisäksi oman kunnan asukkaille voidaan kuolemantapauksen yhteydessä luovuttaa enintään neljä rinnakkaista arkkuhautapaikkaa. Uurnahaudoille varatulta alueelta voi lunastaa enintään yhden haudan, joka sisältää neljästä yhdeksän uurnahautasijaa.

Jos oikeus hautaan on luovutettu vainajan omaisille, hautaaminen on mahdollista koko hautaoikeuden voimassaoloajan, ellei siihen ole estettä. Esteen voi muodostaa esim. käytettävissä olevien vapaiden hautasijojen lukumäärä tai muutos haudan olosuhteissa.

Hautaoikeus luovutetaan kerrallaan 25 vuodeksi. Seurakuntayhtymä tarjoaa mahdollisuuden jatkaa määräaikaisten hautojen hallinta-aikaa hallinta-ajan ollessa päättymässä, ellei määräajan jatkamiselle ole hautausmaan tarkoituksenmukaisesta ylläpidosta aiheutuvaa estettä. Mikäli uudelleenhautaamisen yhteydessä hallinta-aika jää lyhyemmäksi kuin haudan koskemattomuusaika, hautaoikeutta jatketaan niin, että sitä on jäljellä vähintään 20 vuotta uudelleenhautaamisesta lukien.

6 § Ruumin ja tuhkan käsittely, säilyttäminen ja kuljettaminen

Vainajan ruumiin vastaanottaminen hautaan siunattavaksi, haudattavaksi tai tuhkattavaksi edellyttää hautauslupaa tai kuolinselvitystä. Tarvittaessa seurakuntayhtymä toimittaa hautausluvan edelleen hautausmaan tai krematorion ylläpitäjälle.

Ruumis säilytetään ennen hautaamista suljetussa arkussa vainajien säilytystilassa, jonne ei saa päästää sivullisia. Arkkuun merkitään vainajan nimi. Tilan käyttäjät huolehtivat vainajien tietojen kirjaamisesta seurakuntayhtymän erikseen määräämällä tavalla.

Hautausjärjestelyistä huolehtiva henkilö voi sopia hautaustoimiston kanssa vainajan näytöstä lähiomaisille seurakuntayhtymän tiloissa, jos näyttö voi tapahtua turvallisesti eikä siihen ole estettä.

Mikäli hautausjärjestelyistä huolehtiva henkilö ei ole huolehtinut tuhkan hautaamisesta vuoden kuluessa tuhkaamisesta, krematorion tai hautausmaan ylläpitäjä hautaa tuhkan muistolehtoon.

Terveydensuojelu- tai muusta syystä tai omaisten pyynnöstä ruumis voidaan siirtää hautaan ennen hautaan siunaamista. Tällöin hauta peitetään viipymättä vähintään arkun korkeudelta. Vainajan ollessa seurakunnan jäsen asia tarkastetaan kirkkoherralta.

7 § Hautaaminen

Hautaamisen ajasta on sovittava, mikäli mahdollista, viimeistään seitsemän työpäivää ennen toimitusta.

Hauta kaivetaan hautakartan määräämään paikkaan. Kaivannon leveys ja pituus määräytyvät arkun suuruuden mukaan siten, että arkku mahtuu riittävän väljästi laskeutumaan vaakasuorassa asennossa haudan pohjalle. Kaivanto tuetaan asianmukaisesti olosuhteiden edellyttämällä tavalla.

Arkkuhautauksen ollessa kyseessä on haudalla olevat hautamuistomerkit siirrettävä syrjään hautaoikeuden haltijan kustannuksella ja hautauksen jälkeen asetettava paikoilleen siten, että muistomerkki ei vaaranna turvallisuutta.

Haudan kaivamisen aikana esille tulevat aikaisemmin haudatun vainajan jäännökset suojataan ja sen jälkeen peitetään kaivannon pohjalle. Jos hautaa avattaessa esille tulee maatumaton arkku tai vainaja, haudan kaivu keskeytetään, kaivanto peitetään ja hautausjärjestelyistä huolehtivan henkilön kanssa sovitaan muu hautasija. Syvähauta-alueella arkkuhautapaikan ensimmäinen hautaus tapahtuu aina alempaan

hautasijaan, ellei siihen ole paikan maa- tai kallioperästä johtuvaa estettä.

Tilapäisen haitan aiheuttaminen viereisille haudoille ei ole esteenä haudan avaamiselle. Ruumis on haudattava helposti maatuvassa arkussa. Tuhka on haudattava helposti maatuvassa uurnassa tai ilman uurnaa. Tuhkan hautaaminen tai sirottelu muistolehtoon voidaan suorittaa vain sulan maan aikana.

Hauta peitetään arkun maahan laskun jälkeen ilman aiheetonta viivytystä hautausjärjestelyistä huolehtivan henkilön kanssa sovittavalla tavalla.

Hauta peitetään toimituksen aikana kannella, jonka päälle kukkalaitteet lasketaan.

Haudan avaamisesta ja peittämisestä huolehtii seurakuntayhtymä. Omaiset voivat peittää haudan arkun korkeudella, jos siitä on erikseen sovittu.

Omaisten on huolehdittava haudalle laskettujen kukkalaitteiden poistamisesta 10 päivän kuluessa, minkä jälkeen seurakuntayhtymällä on oikeus poistaa ne.

8 § Haudatun ruumiin tai tuhkan siirto

Haudatun ruumiin tai tuhkan saa siirtää toiseen hautaan vain, jos aluehallintovirasto erityisen painavista syistä on myöntänyt siihen luvan. Haudatun ruumiin siirtäminen edellyttää lisäksi kunnan terveydensuojeluviranomaisen myöntämän luvan. Mainitut päätökset on ennen siirron valmistelua toimitettava tiedoksi seurakunnalle.

9 § Haudan hoitaminen

Seurakuntayhtymälle kuuluva hautausmaan perushoito ja hautaoikeuden haltijalle kuuluvat tehtävät määräytyvät hautausmaan hoitosuunnitelman mukaisesti. Seurakuntayhtymä seuraa hautojen hoitoa ja antaa tarvittaessa kehotuksia puutteiden korjaamiseksi.

Sen lisäksi, mitä kirkkolain 3 luvun 33 §:n 1 momentissa säädetään seurakuntayhtymän vastuusta yksittäisen haudan hoidosta, seurakuntayhtymä voi hyväksyä sopimuksen, jolla muu yhteisö tai henkilö sitoutuu vastaamaan seurakuntayhtymän hallintaan palautuneen haudan hoitamisesta.

Hautoja hoitavan yrittäjän on tehtävä asiasta ilmoitus seurakuntayhtymälle. Jos hautoja hoitava yrittäjä haluaa käyttää työssään seurakuntayhtymän tarvikkeita tai muita hautausmaan palveluja, hänen on sovittava siitä seurakuntayhtymän kanssa erikseen.

10 § Hautamuistomerkit

Haudalle saa sijoittaa hautausmaan käyttösuunnitelman tai seurakuntayhtymän hyväksymien muistomerkkiohjeiden mukaisen muistomerkin. Niiden vastaisesta muistomerkistä on laadittava suunnitelma, jonka hyväksymistä on haettava

seurakuntayhtymältä ennen muistomerkin valmistamista. Hautamuistomerkkiä koskevan suunnitelman hyväksyy yhteinen kirkkoneuvosto, jollei asiaa hallintosäännössä ole delegoitu johtokunnalle tai viranhaltijalle. Muistomerkin pystyttämisen ajankohdasta on sovittava etukäteen seurakuntapuutarhurin kanssa. Samaa menettelyä sovelletaan myös vanhan muistomerkin muuttamiseen ja uuden muistomerkin tuomiseen aiemmin lunastetulle haudalle.

Haudalle asennettava muistomerkki on sijoitettava haudan rajojen sisäpuolelle. Hautamuistomerkin asentaminen on sallittu vain sulan maan aikana. Muistomerkki on asennettava siten, ettei kaatumisen tai vieremän vaaraa ole. Muistomerkin turvallisuudesta vastaa hautaoikeuden haltija. Seurakuntayhtymä pyrkii seuraamaan hautamuistomerkkien turvallisuutta ja antaa tarvittaessa kehotuksia puutteiden korjaamiseksi. Määräysten vastaisesti asennettu muistomerkki on seurakuntayhtymän kehotuksesta viipymättä korjattava tai poistettava. Hautamuistomerkin tulee olla hautausmaalle tuotaessa valmiiksi tehty eikä se saa olla hautausmaalla paikoilleen asentamattomana kauemmin kuin työn suoritus vaatii. Asennuksesta vastaavan on raportoitava vahingoista seurakuntayhtymälle ja tarvittaessa sovittava korvauksista hautaoikeuden haltijoiden kanssa.

Työn päätyttyä on hauta heti siistittävä. Jos viereistä hautaa on vahingoitettu, on se heti korjattava. Ajoneuvoilla rikotut nurmikot, muu vahinko tai seurakuntayhtymälle jääneet siistimistyöt veloitetaan vahingon aiheuttajalta tai laiminlyöjältä.

Seurakuntayhtymällä on oikeus kuljettaa pois paikoilleen asentamatta jätetyt hautamuistomerkit tai muut laitteet ja veloittaa siitä aiheutuva työ laiminlyöjältä.

Haudan reunustaminen aidalla, kiveyksellä tai muuten on kielletty, jollei hautausmaan käyttösuunnitelma sitä salli. Seurakuntayhtymä voi määrätä haudalta poistettaviksi asiaankuulumattomat aidat, puut, pensaat ja muut kasvit.

Seurakuntayhtymälle siirtyneet hautamuistomerkit inventoidaan Museoviraston ohjeiden mukaisesti. Seurakuntayhtymä pitää yllä rekisteriä kulttuurihistoriallisesti arvokkaista hautamuistomerkeistä.

11 § Hautakirjanpito

Hautarekisteriin merkitään hautaustoimilain 12 §:ssä edellytettyjen tietojen lisäksi hautaoikeuden haltijan nimi, mikäli se on ilmoitettu seurakunnalle, hänen postiosoitteensa sekä hautaoikeuden voimassaoloaika. Lisäksi rekisteriin merkitään hautausmaalla olevat taiteellisesti tai historiallisesti arvokkaat muistomerkit ja niiden sijainti.

Hautarekisteriin merkitään mahdollinen hautaa luovutettaessa tehty sopimus hautaoikeuden haltijasta sekä siitä, keitä hautaan voidaan haudata.

12 § Hautausmaalla noudatettava järjestys

Hautausmaalla noudatetaan hiljaisuutta ja arvokkuutta. Hautoja, hautausmaan istutuksia ja nurmikoita ei saa vahingoittaa. Hautausmaan rauhaa häiritsevä työ on hautaustoimituksen ajaksi keskeytettävä.

Moottoriajoneuvoliikenne ja pysäköinti on sallittua vain sille erikseen osoitetuilla alueilla. Muilla alueilla moottoriajoneuvoa saa käyttää vain ruumiin tai hautamuistomerkin kuljettamiseen taikka välttämättömään huoltoajoon. Ajoneuvojen tulee olla sellaisia, että hautausmaan käytävät kestävät niiden painon.

Yleisöllä on vapaa pääsy hautausmaalle klo 6–23. Erityisinä juhla-aikoina, kuten pyhäinpäivänä, jouluna ja uudenvuodenpäivänä ja näiden aattoina sekä kiirastorstaista pääsiäispäivään hautausmaa on avoinna yleisölle läpi vuorokauden.

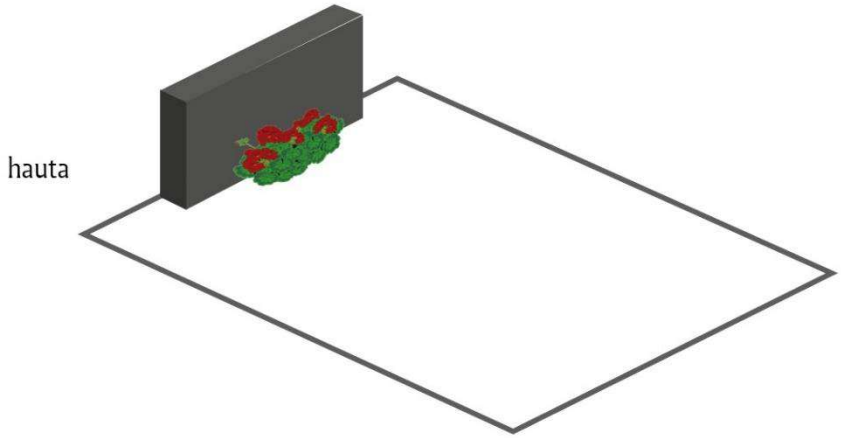
Jätteet on lajiteltava Sipoon kunnan ja Sipoon seurakuntayhtymän jätehuoltomääräysten edellyttämällä tavalla.

Voimaantulo

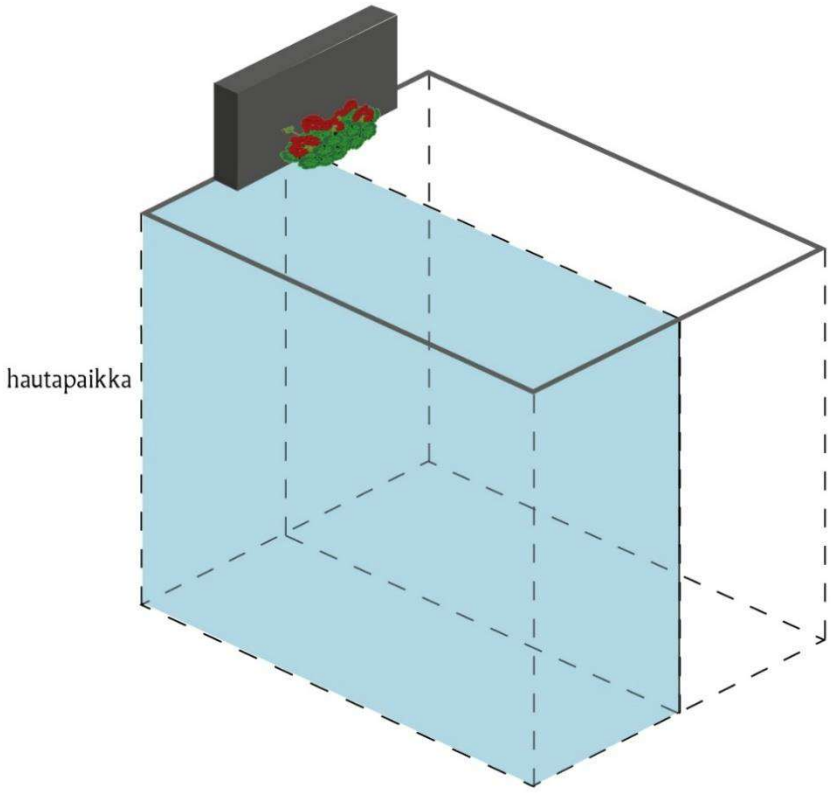
Tämä ohjesääntö tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2024

Tällä ohjesäännöllä kumotaan kirkkovaltuuston 11.12.1995 hyväksymä hautaustoimen ohjesääntö siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen.

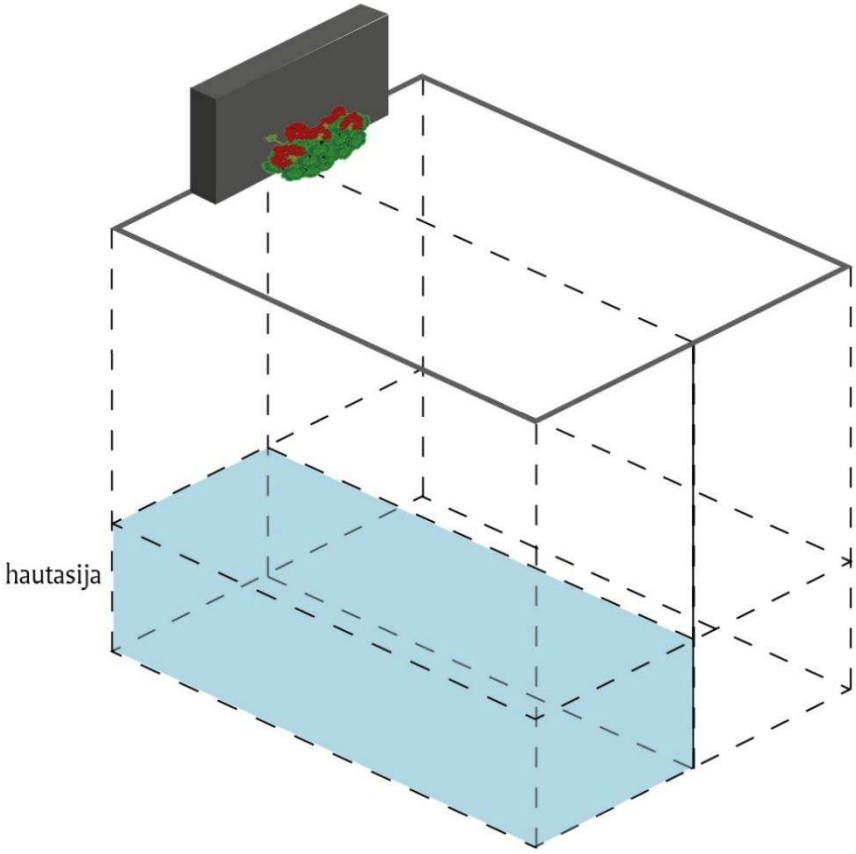
Liite 1 Kuva haudasta, hautapaikasta ja hautasijasta

Kuva 1: Haudalla tarkoitetaan yhden tai useamman vainajan hautaamista varten varattua maa-aluetta hautausmaalla.

Kuva 2: Hautapaikalla tarkoitetaan yhtä tai useampaa päällekkäin haudattavaa arkkua varten varattua tilaa haudassa. Kuvan haudassa on kaksi arkkuhautapaikkaa. Maanpinnan tasossa hautapaikka vastaa yhden hautasijan kokoista aluetta.

Kuva 3: Hautasijalla tarkoitetaan yhden arkun tai uurnan paikkaa haudassa. Kuvan haudassa, johon haudataan kahteen kerrokseen, on neljä arkkuhautasijaa.